

crediet zouden stagneren. Dit schrijft Financiën aan het Staatsbewind⁶):

'De veelvuldige Inschrijvingen in de Vrijwillige Negotiatie van 11 dezer, te Amsterdam geschiedende, en vooral de aanzienlijke fournissementen bij anticipatie, op een en hetzelfde tijdstip in deze Negotiatie aldaar gedaan wordenden, hebben nadelige gevolgen voor 's Lands en particulier crediet meegebracht. Die moeten worden voorkomen of zoo min mogelijk schadelijk te doen worden.

.....
De toeloop tot deze Negotiatie is bovenmatig. Alleen al te Amsterdam is de als maximum vastgestelde som van f 30 miljoen guldens overschreden, beloopende nu al f 30.407.750.

.....
Ontzettende tijdingen wegens de gevolgen dezer overdreven Inschrijvingen komen dagelijks bij ons binnen. Het Vaderland bevindt zich tegenover zijn commercieerende ingezetenen en het Publiek Crediet in een hachelijke positie. Reeds hadden wij voorzien dat de drift om in de anticipatie met comptanten deel te nemen een zeer uitlokkende prikkel zoude vinden in de 2% procent korting, daarenboven de overige reeds zoo aanmerkelijke voordelen die de Negotiatie opleverde geaccrocheerd.

.....
Daardoor zijn aanzienlijke sommen uit de circulatie genomen, met als gevolg een verderfelijke stagnatie in de omloop van het geld. Dat heeft weer rentestijgingen tot gevolg gehad.

.....
Allemaal voorbeelden van de Tuimelgeest welke te Amsterdam heerst en natuurlijk is gevolgd door de daling van het bankgeld tot op 94½%. Tevens is er een daling ontstaan van alle Effecten en een complete stilstand van allen Waaren Handel.

Dit is een aaklig Tafreel dat wij U moeten schetzen.

.....
Er moet door geheime Operatien, voornamelijk op de Escompto, gezorgd worden dat particulieren en kleine handelshuizen niet failliet gaan. Het escompteeren van het wisselpapier is zulk een essentiele eis tot de activiteiten der commercie dat zonder dezelve deze laatste niet kan blijven bestaan. Nodig is de geheime Operatie, zoals in 1799 de Agent der Financie deed, namelijk het zwervend wisselpapier op te nemen en te escompteeren, en tevens zodanig genoegzaam te influenceeren op den interest dat deze daardoor langzamerhand tot zijn gewone en aan de omstandigheden berekende waarde wordt teruggebracht.'

En dan stellen zij voor, ter handhaving van het 's lands en particulier crediet, om aan Financiën f 1 miljoen ter tijdelijke beschikking te stellen. Daarmee kon dan worden gehandeld zoals ook al in 1799 was gedaan. Korte tijd nadien zal dit bedrag met een veel-